

Reformationsdagen

Psalmer: L151, L119, 237, L173, L183

Texter: 1 Kung 8:57-58, Rom 4:1-8, **Joh 5:39**

Nåd vare med er och frid från Gud vår Fader och Herren Jesus Kristus. Amen.

Låt oss be! Herre Jesus, du är livet ljus. Du har kommit för att vi ska ha liv i dig. Hjälp oss att ta till oss Skriftens vittnesbörd om dig så att vi genom tron på dig äger det eviga livets gåva. Amen.

I dagens texter framhävs reformationens grundsatser, *Skriften allena, nåden allena, tron allena*. I lilla katekesen lär vi oss vad dessa grundsatser innebär, i förklaringarna till trostartiklarna. De lär oss allt vad Fadern, Sonen och den helige Ande gjort och fortfarande gör för oss utan att vi förtjänat det, alltså helt av nåd. Och det är Gud själv som lärt oss vad vi ska tro i den heliga Skrift. Ingen människa kan tänka ut det utan Gud har själv uppenbarat sina frälsningsgärningar i Skriften. Trosartiklarna heter så därför att de framställer vad vi ska tro. Trosartiklarna är evangelium, det handlar om vad Gud gör och ger. Det är bara genom tron vi erkänner Guds goda gåvor och tar till oss Guds löfte om frälsning. Alltså: nåden allena, Skriften allena och tron allena.

Reformationen startade som en direkt reaktion på kyrkans missbruk – det värsta var att man lärde folk att de var tvugna att gottgöra för sina synder. Folk fick lära sig att man fick dyrt betala för att få något från Gud. Det var raka motsatsen till vad de sedan fick lära sig i Luthers lilla katekes. Där får vi lära oss att Gud ger allt av nåd utan att vi förtjänat det. Men tanken på att man måste ge Gud något för att få något tillbaka är aldrig långt borta. Därför behöver vi bli påmind om reformationens grundsatser.

Reformationen handlade om hur en människa blir rättfärdig inför Gud.

Frågeställningen har alltid varit aktuell, för själva samvetet säger att Gud en dag ska vara vår domare. Hur ska vi klara oss. Evangeliet ger det enda rätta svaret. Evangeliet uppenbarar rättfärdigheten från Gud. Det är en hemlighet i den meningen att ingen har kunnat tänka ut det. Människors tankar är inte Guds tankar. Då människor hämtar svar från sina egna tankar så leder det i en och samma riktning. Man tänker att det krävs att man gör något svårt för att bli rättfärdig inför Gud. Sådana tankar är själva motorn bakom de olika religionerna vi ser här i världen. Den ena självutnämnda profeten efter den andra kommer med nya regler. Då det ena inte kan ge samvetet ro försöker man med det andra. Men den gemensamma nämnaren är att man vill bli rättfärdig genom att lyda människobud. För det mesta rör det sig om regler för olika högtider, bönetimmar, matrecept, fastor och klädedräkt, och vallfärder. Man väljer

regler som innebär svårigheter och uppoffringar, men det får inte vara för svårt. Man måste kunna känna att man gjort något som man kan berömma sig av. Guds bud vill man inte lyssna till. De kräver för mycket. Guds bud kräver kärlek och renhet i hjärtat, något som ska visa sig i ord och gärning. Då är det enklare med människors bud som sträcker sig till helgdagar, fastor, bönetimmar, matregler, handtvätt, mössor och sjalar. Men eftersom varken det ena eller det andra, varken Guds bud eller människors bud kan ge samvetet ro så hittar man ständigt på nya levnadsregler och uppoffringar för att få något att berömma sig av inför Gud.

Men det är inte genom att följa levnadsregler en människa blir rättfärdig inför Gud utan genom förlåtelsen för allt som varit och är i ens liv. Episteln ur Romarbrevet visar att rättfärdighet inför Gud och syndernas förlåtelse är samma sak. Gud räknar den människa rättfärdig som han inte tillräknar synd, som har fått synderna förlåtna. Romarbrevets fjärde kapitel visar att Gud förklarar den ogudaktige rättfärdig. Hur? Genom att förlåta synderna. Av det lär vi oss komma inför Gud som syndare för att få våra synder förlåtna. Det är det viktigaste

På Luthers tid hävdade påven att han hade en skatt av gottgörelser som räckte till många. Påven valde att sälja gottgörelserna för pengar, den så kallade avlatshandeln. Det vände sig Luther emot. Om påven hade en skatt av gottgörelser varför gav han den inte vidare gratis? Folk var okunniga, de var knappt läskunniga och de hade ingen Bibel på sitt språk. Vad hade de att sätta emot? Där man inte har Skriften är man beredd att tro på vad som helst. Till och med att man kan köpa syndernas förlåtelse för pengar.

För att åtgärda den värsta okunnigheten och ge enkelt folk en kortfattad sammanfattning av vad Bibeln lär så skrev Luther lilla katekesen. Där får vi lära oss att det verkligen finns en sådan stor skatt av förlåtelse att det räcker till alla. Syndernas förlåtelse är något som Jesus vunnit åt oss genom sitt fullkomliga liv och sin oskyldiga död. Och då han redan betalt för allt så ges förlåtelsen åt oss helt gratis utan pengar och utan förtjänst. Förklaringen till andra trosartikeln är en kort sammanfattning av vad som är Bibelns huvudbudskap. I centrum för Bibelns budskap står Frälsaren som återlöst oss från alla synder, dödens och djävulens makt för att vi ska leva med honom.

Vi ser samma tendenser idag som Luther såg på sin tid och som drev honom att skriva och undervisa: där folk är okunniga om vad Gud vill att vi ska tro och göra blir de ett lätt offer för falska lärare. Respekten för Bibeln är borta, de flesta har inte någon relation till Bibeln. Och där man inte längre tror på Skriften där är man beredd att tro på vad som helst till skada för både sig själv och andra.

De judar som Jesus talade till i dagens text hade en stark tro. Men föremålet för deras

tro var felaktigt trots att de forskade i Skrifterna. Så kan det också gå. De läste bibelböckerna men var blinda för innehållet. Budskapet nådde ögat eller örat men fick ingen ingång i hjärtat. De läste om Frälsaren i Skriften men insåg inte att de behövde en Frälsare och att Jesus var den rätte för dem. Det var sådana Jesus hade framför sig när han i Johannes 5:e kapitel sa: *Ni forskar i Skrifterna, för ni tror att ni har evigt liv i dem. Det är just de som vittnar om mig, 40 men ni vill inte komma till mig för att få liv.*

De forskade men förstod inte Skriften därför att de konsekvent blundade för evangeliets budskap i alla bibelböckerna. De hade en förutfattad mening som gjorde dem blinda för Guds vittnesbörd om sin Son: förutsägelseerna om Messias och deras uppfyllelse i Jesus från Nasaret. De uppmärksammade bara lagens befallningar och trodde att de kunde hålla lagen tillräckligt bra för att Gud skulle vara nöjd. De behövde ingen frälsare. De insåg inte att Jesus var deras Frälsare, utlovad i de heliga Skrifter de forskade i.

Jesus uppmanade dem att börja studera Skriften – men gör det på riktigt. Gör man det så som Gud avsett så kommer man att se att hela gamla testamentet fokuserar på Jesus. GT talar om Frälsaren som ska komma. NT identifierar honom som Jesus från Nasaret, världens Frälsare. Bibelböckernas syfte är att presentera Jesus som den ende som kan frälsa oss från synd och död och ge oss evigt liv. Syftet är att väcka tro på Jesus som den som ger liv. Det var anledningen till att Jesus uppmanade judarna att forska i Skrifterna på ett sätt som de aldrig tidigare gjort. Judarna trodde att de ägde det eviga livet utan Jesus. Därför sa Jesus till dem: *Ni forskar i Skrifterna, för ni tror att ni har evigt liv i dem. Det är just de som vittnar om mig, men ni vill inte komma till mig för att få liv.* Jesus säger här att de gruvligt tagit miste. Trots att de forskade i Skrifterna förstod de inte att Jesus var Messias, den enda källan till liv. När de inte ville komma till honom förkastade de livet i gemenskap med Gud.

Dagens text passar bra på reformationsdagen, för den är egentligen en uppmaning till en reformation som behövs hela tiden. Jesus vill att vi ska bli riktiga bibelforskare som läser uppenbarelsen så som Gud avsett: för att vi ska lära känna den Fadern sänt, Jesus Kristus, och för att vi ska komma till honom för att få liv. Evangelierna visar att Jesus uppfyllt allt som var förutsagt om Messias i Moseböckerna, profeterna och psalmerna. Allt har blivit nerskrivet för att vi ska tro att Jesus är Messias, Guds Son, och för att vi genom tron ska ha liv i hans namn. Amen

Låt oss be

Käre Jesus, du är Skriftens kärna och stjärna. Hjälp oss se hur Gud genom tiderna riktat människors blickar till dig. Hjälp oss se hur du uppfyllt allt som var förutsagt från tiderna begynnelse för att vi ska ha liv genom tron på dig. I dig har vi liv, dig tillhör all ära. Amen.